

ΩΡΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐνταῦθα ἐτησίᾳ..... Φράγκα 12
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐτησίᾳ .. » 15
Ἐν Τουρκίᾳ Ῥωμ. καὶ Αἰγύπτῳ λίρ. Τ. 1
Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ.....φρ. 26

Ἐκδίδεται καθ' ἐκάστην

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Δι' ἕκαστον στίχον ἄπαξ λεπτά 40
» » » δις » 25
» » » τρίς καὶ τετράκις » 20
» » » πεντάκις καὶ ἐφεξῆς » 15

Γραφεῖον τῆς Ὁδοῦ Εὐριπίδου ἀριθ. 51

Ἐκαστον φύλλον τῆς Ὁδοῦ τιμᾶται λεπτῶν ΠΕΝΤΕ.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

(Πρακτορεῖον Navas).

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ 25)6 Ἀπριλίου, ὥρα 3, 40 μ. μ.—Δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ὁ κ. Camphausen, ἀντιπρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οικονομικῶν, καὶ ὁ κ. de Bulow, γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας ἐν τῇ ἐξωτερικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐπιφορτίζονται ν' ἀναπληρώσωσι τὸν κ. Βίσμαρκ.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ 25)6.—Ἡ γερούσια διελύθη. Νέαι γερούσιαστικαὶ ἐκλογαὶ προσδιωρίσθησαν διὰ 34 μέλη, ἐνεργηθήσονται δὲ τῇ 6 προσεχούσῃ Μαΐου (ε. ν.).

ΚΩΝ)ΠΟΛΙΣ 25)6, ὥρα 6, 13 μ. μ.—Τὰ πολιτικὰ διατελοῦσιν ἐν ἀβεβαιότητι. Ἡ Τουρκία δὲν θέλει ν' ἀφοπλισῇ θὰ πέμψῃ ἐγκύκλιον πρὸς τὰς εὐρωπαϊκάς δυνάμεις. Αἱ εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν λόγον ἀπαντήσεις τῶν δύο βουλῶν παρουσιάσθησαν τῷ σουλτάνῳ.

Οἱ μαυροβούνιοι ἐπίτροποι αἰτοῦσι ταχέαν καὶ ὀριστικὴν ἀπάντησιν.

Χρηματιστήριον.—Πάγ. ὀθωμαν. 13, 75.

(Πρακτορεῖον Stéphanopoli)

ΚΩΝ)ΠΟΛΙΣ 25)6.—Ἡ Πύλη εἶναι διατεθειμένη ν' ἀποκρούσῃ τοὺς ἐπιβαλλομένους αὐτῇ ὑπὸ τοῦ πρωτοκόλλου ὅρους καὶ δὲν θ' ἀφοπλισῇ πρὶν ἢ καὶ ἡ Ρωσία πράξῃ τὸ αὐτό. Δραστηρία γίνεται ἐργασία ὅπως τεθῇ ἡ ὀθωμανικὴ διοίκησις εἰς ἀρμονίαν πρὸς τοὺς νέους θεσμούς.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ 24)5 (καθυστέρησαν).—Ἡ σύνοδος τῆς βουλῆς ἐληξεν. Ἡ γερούσια διελύθη.

ΒΙΕΝΝΑ 24)5.—Ἡ ὑπογραφή τοῦ πρωτοκόλλου θὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα, ἂν οὐχὶ νὰ ἐμποδίσῃ σύγκρουσιν τινα βραδύτερον, ἀλλὰ τοῦλάχιστον, καθὰ γράφουσιν αἱ σημεριναὶ ἐφημερίδες, νὰ δώσῃ εἰς τὰς δυνάμεις καιρὸν ὅπως ζητήσωσιν ἄλλον διπλωματικὸν συνδυασμὸν ἐπὶ τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ Πύλη ἤθελεν ἀρνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐπιβληθείσας αὐτῇ ὑποχρεώσεις.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐν τῇ δεκάτῃ συνεδριάσει τῆς ὀθωμανικῆς βουλῆς κατὰ τὴν 21 Μαρτίου ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, διαλαμβανόντων περὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τοῦ Στέμματος, φθίσαντος τοῦ γραμματέως εἰς τὸ περὶ γλώσσης ἐζήτησεν ὁ κ. Β. Σαρκιὼν τὸν λόγον καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὸ θέμα τοῦτο διὰ τῶν ἐπομένων παρατηρήσεων.

Β. Σαρκιὼν τ. «Νομίζω χρέος μου νὰ δώσω ἐξηγήσεις τινὰς περὶ τῆς προσθήκης, ἣν ἐπρότεινα ἐν τῇ ἀπαντήσει τῆς βουλῆς εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν λόγον, ἀφορώσης τὸ περὶ γλώσσης ζήτημα. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ προεδρεῖον παρεξηγήσαν τοὺς λόγους μου ἐνόμισεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἐπιστήμου γλώσσης.

Κατὰ συνέπειαν, δὲν ἐθεώρησεν ἀξίαν συζητήσεως τὴν γνώμην μου, ἡ δὲ πλειονοψηφία εἶχε συνταχθῇ τῷ προεδρεῖῳ. Ἡ παρατήρησίς μου ὅμως ἐκείνη οὐδόλως ἐσχετίζετο μὲ τὴν ἐπίσημον τοῦ κράτους γλώσσαν. Τὸ Σύνταγμα ἀνακηρύττει ὡς τοιαύτην τὴν τουρκικὴν ὅλος ὁ κόσμος τὸ γνωρίζει καὶ ὁ βλακίστερος τῶν ἀνθρώπων δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ. Ἀπ' ἐναντίας ἐγὼ εἶχον προτείνει νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Σουλτάνον, ὅστις ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ του λόγῳ δικαίως ἐναθρονόμενος ἐδήλωσεν ὅτι: Οἱ ὀθωμανοὶ αὐτοκράτορες σὺν τοῖς ἄλλοις ἐπρόστάτευσαν καὶ διέσωσαν καὶ τὴν γλώσσαν τῶν ὑπηκόων αὐτῶν.

Ἐν ἄπασιν τοῖς συνταγματικοῖς κράτεσιν ἡ βουλή ἀπαιτεῖται ν' ἀπαντήσῃ παραφράζουσα ἀπλῶς τοὺς ἐναρκτηρίου λόγους, οἵτινες θεωροῦνται ὡς τὸ πρόγραμμα τῶν κυβερνήσεων. Ἐὰν ἡ βουλή δὲν ἀπαντήσῃ εἰς μίαν περικοπὴν τοῦ λόγου, ἡ παρὰλειψις αὕτη ὑποθέτει μὴ παραδοχὴν τῶν λεγομένων τοῦ θρόνου. Ἡμεῖς οὐδὲνα λόγον ἔχομεν νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὴν περὶ διασώσεως τῆς γλώσσης περικοπὴν ἀπ' ἐναντίας ὀφείλομεν χάριτας ἐπὶ τοῦτῳ.

Ἀλλ' ἐνῶ δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ διαψεύσωμεν τὴν ἔννοιαν τῆς περικοπῆς ταύτης, παρασιωπῶντες αὐτὴν σχίζομεν ἰδίαις χερσὶ μίαν τῶν λαμπρότερων σελίδων τῆς ἱστορίας μας. Ἐπομένως ζητῶ ἵνα αἱ παρατηρήσεις μου καταχωρισθῶσιν εἰς τὰ πρακτικά.

Πρόεδρος. Εὐχαρίστω.

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐξηγήθησαν ἐπίσημως ἐν τῇ βουλῇ, σπουδαιότερον ὅμως συνεζητήθη τὸ θέμα ἐκτὸς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ τύπου. Κατὰ τὴν «Νεολόγον» ἡ ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ λόγῳ φράσις περὶ διασώσεως τῆς ἐθνότητος, τῆς γλώσσης καὶ τῆς θρησκείας πασῶν τῶν τάξεων τῶν ὑπηκόων τοῦ Σουλτάνου, ἐθεωρήθη ὡς ἐπίσημος ἀνασκευὴ τῶν διςχυρισμῶν, οὓς ὁ στρατηγὸς Ἰνκίτιπ ἐξήνεγκεν ἐπεξηγῶν γενικὰ τινα καὶ ἀόριστα ἄρθρα τοῦ συντάγματος, ὡς σκοποῦντος τὴν κατάρχην τῶν προνομίων μὲν λεγομένων, ἀλλὰ πράγματι ἀπλῶς ἐχεγγῶν, δι' ὧν τὰ χριστιανικὰ ἔθνη τὰ ὑπὸ τὴν ὀθωμανικὴν κυ-

ριαρχίαν διέσωσαν τὰ τρία πολυτιμώτατα καὶ ἀναπαλλο-
τρίωτα τῶν ἐθνῶν δικαιώματα. Οἱ λόγοι οὗτοι ἐθεωρήθησαν
νέα ἐπισφράγις τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐχέγγυων τούτων το-
σοῦτω μᾶλλον, ὅσῳ ὁ Σουλτάνος μὴ ἀρκεσθεῖς εἰς τοῦτο
καὶ μόνον ἐνόμισε καλὸν καὶ ἀναγκαῖον νὰ καθάρισεν
πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρανοήσεως τὴν ἀκριβὴ σημασίαν
τῆς προσηγορίας τοῦ ὀθωμανοῦ πολίτου, ἣν ἀπονέμει πᾶσιν
αὐτοῦ τοῖς ὑπηκόοις.

Ἡ παρὰ τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς ἀφαίρεσις τοῦ λόγου
ἀπὸ τοῦ κ. Σαρακινιώτου, προτείναντες ὅπως εἰς τὴν περὶ
διασώσεως τῆς θρησκείας τῶν διαφόρων φυλῶν φράσιν προ-
τεθῶσιν αἱ λέξεις «καὶ τῆς γλώσσης» θεωρεῖται παρὰ
τοῦ «Νεολόγου» ὡς ἐμφαίνουσα ἄρνησιν τῆς ἀρχῆς, ἣν ὁ
αὐτοκρατορικός λόγος ἀναγράφει ὡς ἔλλειψιν εὐλαδείας
πρὸς τὸν Σουλτάνον. Ἐπὶ ἀγεται δὲ ὁ «Νεολόγος» καὶ τὰ
ἐξῆς. «Πανταχοῦ ἐν τοῖς συνταγματικοῖς κρᾶσις ἡ πλειο-
νοψηφία εἴδεται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου παρὰ τῇ μειο-
νοψηφίᾳ. Ὅτε ἐν τῷ γαλλικῷ νομοθετικῷ σώματι ἐπὶ τοῦ
Ναπολέοντος τοῦ Γ' ὑπῆρχεν ἡ ἐλαχίστη ἐκείνη μειο-
νοψηφία τῶν πέντε, οὐδέποτε ἐκωλύθησαν οἱ πέντε οὗτοι
τοῦ ν' ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὰς ιδέας αὐτῶν. Τὴν ἀρ-
χὴν ταύτην δὲν εἶδομεν δυστυχῶς ἐφαρμοζομένην προχθές.
Ὁ προτείνας τὴν προσθήκην βουλευτῆς ἐζήτησε τὸν λόγον,
ὅπως ἀναπτύξῃ τὰ περὶ τῆς προσθήκης, ὥς δὲ καὶ ἄλλοι
τῶν βουλευτῶν ἐσχόπουν νὰ ὁμιλήσωσιν, ἀλλ' ὁ πρόεδρος
ἐκκαλῶν ἀμέσως τὸ ζήτημα εἰς τὴν πλειονοψηφίαν ἐκλείει
τὴν συζήτησιν. Τοῦτο τοσοῦτω λυπηρότερον ἐφάνη ἡμῖν,
ὅσῳ ἐν τῷ ὀθωμανικῷ κοινοβουλίῳ ὑπάρχει διακεκριμένη,
ὡς ἐκ τοῦ νόμου καθ' ὃν ἐγένοντο αἱ ἐκλογαί, μουσουλ-
μανικὴ πλειονοψηφία καὶ μὴ μουσουλμανικὴ μειονοψηφία,
ἐπομένως ἐν ζητήματι ἀφορῶντι ἰδίως τὴν μειονοψηφίαν
ταύτην ἡ ἄμεσος ψηφοφορία καὶ ἡ ἀπόρριψις μιᾶς αὐτῆς
προτάσεως ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας δύναται πολυτρόπως
νὰ παρερμηνευθῇ καὶ πολλὰ νὰ προκαλέσῃ σχόλια, ὧν τὸ
ἐλάχιστον εἶναι ὅτι δυσκόλως θὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν μειο-
νοψηφίαν ταύτην νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχὰς τῶν ἐντολέων
αὐτῆς».

— Κοινοποιηθέντων χθὲς τῶν διορισμῶν τῶν ἀνέλεσθον
τὰ καθήκοντα αὐτῶν οἱ ἐξῆς ὑπαστυνόμοι, Γεώργιος Μερ-
τροῦδ τοῦ Β' τμήματος, Σπυρίδων Ἀγγελόπουλος τοῦ Γ'
καὶ Ι. Ἀποστόλης τοῦ Δ'.

— Ὁ ὑπαστυνόμος τοῦ Β' τμήματος κ. Ζώης Ζωΐδης
μετετέθη εἰς τὸ Α'.

— Διωρίσθη γραμματεὺς παρὰ τῇ διευθύνσει τῆς διοι-
κητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὁ κ. Ι. Σακκε-
λαριάδης, πρῶν ἐπαρχος.

— Ἀπελύθησαν οἱ ὑπαστυνόμενοι τοῦ Ε' καὶ ΣΤ' τμή-
ματος κύριος Λεωνίδας Βασιλείου καὶ Πετρομά-
νιάτης.

— Νέα πάλιν γενήσεται ἐκλογὴ ἀντιπροσώπου Κων-
σταντινουπόλεως εἰς τὴν ὀθωμανικὴν, βουλὴν παρακτιθε-
τος τοῦ Χρηστάκη ἐφένδη Ζωγράφου. Ἄπας ὁ ἑλληνικός
τύπος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκφράζει τὴν λύπην αὐτοῦ
ἐπὶ τῇ παρακτιθείᾳ ταύτῃ, οἱ λόγοι ὁμῶς αὐτῆς δὲν ἐδη-
μοσιεύθησαν· πιθανολογεῖται ὅτι ἡ ἔλλειψις ἀβρότητας τοῦ
προέδρου τῆς βουλῆς πρὸς τὸν μόνον Ἕλληνα ἀντιπρό-
σωπον τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ὀλίγον ἐπέδρασεν
εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ μετ' αὐτὸν ἐκλεχθέντος δευ-
τέρου ἀντιπροσώπου κ. Ζωγράφου.

— Καὶ ἡ χθὲς ἦτο ἡμέρα τῶν φυλακῶν. Βεβαίως ὑ-
πάρχει ἐν βῆμα. Εἰκοσιεὶς ἐργάται προσελθόντες εἰς τὸν
κ. Ἀριστ. Οἰκονόμου, εἰσαγγελέα τῶν ἐφετῶν, τῷ παρὲ-

δωκαν 49 φράγκα, παρακαλοῦντες αὐτὸν νὰ τὰ μεταχειρι-
σθῇ ὑπὲρ τῶν φυλακῶν, ὅπως ἐγκρίνη.

Ἀνώνυμος δὲ ἀπέστειλε τῷ αὐτῷ κ. εἰσαγγελεῖ 90
φράγκα, ἵνα ἐπίσης τὰ διαθέσῃ ὑπὲρ τῶν φυλακῶν.

— Τὴν προσεχῇ Τετάρτην συνέρχονται ἐκ νέου ἐν τῷ
παλαιῷ βουλευτηρίῳ οἱ μέτοχοι τοῦ «ταμείου τῶν πολυ-
τικῶν ὑπαλλήλων» πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ καταστατικοῦ.
Προμηνύονται σπουδαῖαι συζητήσεις, προκαλοῦμεναι ἐκ
τοῦ κοινοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν μετόχων, πολλοὶ τῶν ὁποίων
κατήρτισαν καὶ ἐτύπωσαν τὰς γνώμας αὐτῶν.

— Ἡμέρα ἐκδικάσεως τῆς κατὰ τοῦ κ. Α. Κουμανού-
δη δίκης ἐνώπιον τῶν ἐν Χαλκίδι Πλημμελειοδικῶν ὡρί-
σθη ἡ 20 προσεχοῦς Ἀπριλίου.

— Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Σκιάθου διὰ πρῶτός του
παρακαλεῖ τὴν κυβερνήσιν, ἵνα ὁ μέχρι Ξηροχωρίου τηλε-
γραφος ὁ μέλλων διὰ τοῦ Ἀρτεμισίου νὰ διέλθῃ, ἐκταθῇ
διὰ καλωδίων μέχρι Σκιάθου, προσήνεγκαι δὲ καὶ χρημα-
τικὸν τι ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐκ τούτου γεινομένης
δαπάνας.

— Ἀπόπειρα δολοφονίας ἐγένετο προχθὲς ἐν θίβας
κατὰ τοῦ ἀνθυπομειράρχου κ. Δ. Ζαβλάγγα, καθ' ὃν ἔφη-
στός τις τὴν νύκτα ἐπυροβόλησεν ἄνευ ἀποτελέσματος.

— Ἡ ἐν Ζακύνθῳ σταθμεύουσα ἀτμοημιολία Ἀφρόδισα
ἀπέπλευσεν, συνεπεῖα ὑπουργικῆς διαταγῆς, εἰς Πάρον
πρὸς ἐπισκευήν.

— Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Ζακύνθῳ κ-
κουργιοδικείου ὡρίσθη ἡ 4 προσεχοῦς Ἀπριλίου.

— Προσωρινὸς γραμματεὺς τῆς τουρκικῆς γερουσίας ὡ-
ρίσθη ὁ Ἕλλην γερουσιαστὴς Κωστάκης ἐφφένδης Ἀν-
τουλος.

— Ὁ κ. Μ. Ἀρνωτάκης καταρτίσας δραματικὸν ἔκ-
σον ἐκ τῶν δύο ἐταιριῶν τοῦ «Εὐριπίδου» καὶ τοῦ «Λα-
στοφάνους» θέλει δώσει τρεῖς παραστάσεις κατὰ τὴν ἐν-
δομάδα ταύτην. Καὶ αὖριον μὲν θέλει διδάξῃ τὸ δράμα
τοῦ μακαρίτου Βασιλειάδου ἡ «Σκύλλα» τὴν τρίτην τὸ
δράμα «Ρήγας Φερραῖος» καὶ τὴν παρασκευὴν ἑτερον δρά-
μα μήπω ὠρισθέν.

— Ἀπὸ τῆς αὖριον καὶ καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα ταύ-
την οἱ κκ. Γ. Πετρίδης καὶ Κοντοπούλης καταρτίσαντες
θίασον, θέλουσι διδάξῃ δράματα καὶ κωμωδίας ἐν τῷ παλαιῷ
τῷ Χρυσεῖα θεάτρῳ.

ΜΙΧΑΗΛ ΨΕΛΛΟΣ

Εὐχαρίστως παρατηροῦμεν ὅτι αἱ ἱστορικαὶ ἐρευναι τοῦ
κ. Σάββα ἤρχισαν ἐξασχολῆσαι τοσαύτην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς
εὐρωπαϊκῆς ἐπιστήμης, ὥστε, ἐνῶ πρότερον σπανίστατα
ἀνεφέρετο τὸ ὄνομα τῶν Βυζαντινῶν καὶ τοῦτο ὡς αἰετὶς
πρόκειτο περὶ χαρακτηρησμοῦ πολιτικῆς σχολαστικότητος,
νῦν δὲν παρέρχεται σχεδὸν ἐβδομάς χωρὶς νὰ δημοσιευθῇ
ἐν τοῖς ἐγκριτωτέροις περιοδικοῖς τῆς Γερμανίας, τῆς Ἀγ-
γλίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσίας, ἐνθουσιώδης τις με-
λέτη περὶ τῶν ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας προγεγραμμένων ἀν-
θρώπων ἐκείνων ἀνθρώπων «πρέπει τέλος πάντων ν' ἀνακινή-
σῃ τὴν κόνιν τὴν καλύπτουσαν μίαν τῶν μεγαλειτέ-
ρων σελίδων τῆς ἀνθρωπότητος» ἔγραφε τελευταῖον ὁ
Freeman. Ἐν τῷ τρίτῳ τόμῳ τῆς ἱστορίας τῶν ξένων φι-
λολογῶν ὁ κ. Bougeault ἀποκαλεῖ τὴν μὲν Μεσαιωνικὴν
Βιβλιοθήκην «μέγιστον μνημεῖον ἐγεγερθὲν εἰς τιμὴν τῶν ἐλ-
ληνικῶν γραμμάτων», τὸν δὲ κ. Σάββα ἀληθῆ ἰδρυτὴν τῶν
περὶ τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ ἱστορικῶν ἐρευνῶν.

Ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τῆς Ἱστορικῆς Ἐπιθεωρήσεως ὁ κ. Alfred Rambaud ἐδημοσίευσεν πολυσέλιδον μελέτην περὶ Μιχαήλ τοῦ Ψελλοῦ, ὡς φιλοσόφου καὶ πολιτικοῦ, ἐπὶ τῇ βίᾳ τῶν τελευταίων δύο τόμων τῆς Μεσαιωνικῆς Βιβλιοθήκης· τὸ ἔργον τοῦ Γάλλου ἱστορικοῦ, τυπωθὲν καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ, ἀναλύνει μετὰ πολλῶν ἐπαίνων ὁ André Lefevre ἐν ἰδίᾳ ἐπιφυλλίδι τῆς *Republique Française* τῆς 24 Μαρτίου, θεωρῶν τοῦτο ὡς ἐν τῶν καλλίστων προϊόντων τῆς γαλλικῆς ἱστοριογραφίας. «Πρὸ τοῦ κ. Σάθα, ἔγραψεν ὁ κ. Wagner, μόλις ἐγνωρίζομεν ἓνα σχολαστικὸν Ψελλόν, τῶρα ὅμως ἀνεκαλύφθη ὁ ἀνδρὶς ἐνὸς ἐπισήμου ἀνθρώπου». Ἀναδημοσιεύσας τὴν βιβλιογραφίαν τοῦ Ψελλοῦ ἐν τῇ νέᾳ ἐκδόσει τοῦ λεξικοῦ τῶν Φιλοσοφικῶν Ἐπιστημῶν ὁ πολὺς Egger μετ' ἐπιστημονικῆς παρρησίας ὁμολογεῖ ὅτι σήμερον μόλις τῷ ἀπεκαλύφθη ἡ μεγάλη αὕτη σελὶς τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας· ὅθεν ἀποκηρύττων τὴν πρῶτην βιογραφίαν ὡς ἡμαρτημένην, οὐ μόνον συνοψίζει ἐν τῇ δευτέρᾳ τὸ ἐξαχόμενον τῶν ἐρευνῶν τοῦ Ἑλληνος μεσαιωνολόγου, ἀλλὰ καὶ ὠραῖον ἠρῶσελεγετον ἔγραψεν «εἰς Κωνσταντῖνον τὸν Σάθαν Κωνσταντίνου Ψελλοῦ τοῦ μεγάλου ἐκδότην καὶ σωτήρα». Τοὺς θαυμαστὰς τοῦ ἀναγεννηθέντος Ψελλοῦ ἐφιλοτιμήθη νὰ ὑπερακοντίσῃ ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Miller, καταδείξας ἐν σειρά ἄρθρων οὐ μόνον τὴν πρὸς τὴν μνήμην τοῦ βυζαντινοῦ φιλοσόφου ἀδικίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγάλην ὑπηρεσίαν ἣν προσήνεγκεν εἰς τὴν ἐπιστήμην ὁ ἐκδότης καὶ σωτὴρ αὐτοῦ. Ἐν καὶ μόνον χειρόγραφον τῶν ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ψελλοῦ διεσώθη, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τοσοῦτον διεφθαρμένον καὶ ἀκατανόητον, ὥστε αἱ ἀπὸ δύο ἑκατονταετηρίδων γενόμεναι ἀπόπειραι πρὸς ἐκκαθάρισιν καὶ δημοσίευσιν αὐτοῦ ἐναυζήσαν. Ἐπερπε νὰ εὐρεθῇ εἰς Ἑλλήνων ἐλλήνωνιστῶν, λέγει ὁ κύριος Rambaud, διὰ νὰ τολμήσῃ θαρρούντως καὶ τοσοῦτον ἐπιτυχῶς ἐκκαθάρῃ τὸν φιλολογικὸν τοῦτον σταῦλον τοῦ Αὐγείου, ὡς προσφυῶς ἀπεκάλεσε τὸ χειρόγραφον ὁ κάλλιόν παντὸς ἄλλου μελετήσας αὐτὸ Miller. Ἐκ τῆς ὠραίας μελέτης τοῦ Γάλλου ἱστορικοῦ μεταφράζομεν τὰς ἐξῆς περικοπὰς.

«Ἡ πολιτικὴ καχεξία καὶ ἡ προσδοκωμένη ἀναμόρφωσις τῆς Ἀνατολῆς παρέσχον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ βυζαντινοῦ κράτους ἑκτακτὸν διαφέρον, καὶ σπουδαῖαι περὶ αὐτῆς ἐγράφησαν μελέται ἐν Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ· πρὸ πάντων ὅμως οἱ Ρῶσοι ἐπιδεικνύουσι ζῶηρόν, ζήλον πρὸς τὰς μελέτας ταύτας, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐν Βυζαντίῳ πρέπει ν' ἀναζητηθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ὀρθοδόξου Ρωσίας. Ἀφ' οὗτοι οἱ διάφοροι ὀρθόδοξοι λαοὶ οἱ ὑποκείμενοι εἰς τὸ τουρκικὸν κράτος ἢ τὴν παλαιὰν Ἑλληνικὴν μοναρχίαν ἤρξαντο συναισθανόμενοι τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἔνωσιν, οἱ λόγοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Ἀθηνῶν προσηλώθησαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ρωμανίας, ὡς εἰς ἱστορίαν τῆς κοινῆς πατρίδος.

»Δικαίως οἱ Ἕλληνες λατρεύουσι τὸν μέσον αὐτῶν αἰῶνα θεωροῦντες τοῦτον ὡς μεταβατικὴν σημεῖον τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἀρχαίαν. Ὁ συνδεῶν τὸ παρὸν πρὸς τὸ παρελθὸν δεσμὸς εἶναι καταφανέστερος παρ' αὐτοῖς ἢ παρ' ἄλλῳ οἰκιστῇ εὐρωπαϊκῷ λαῷ. Ἐπὶ τριᾶκοντα ὅλους αἰῶνας οὐδεὶς λαὸς ἔμεινε τοσοῦτον ὅμοιος πρὸς ἑαυτόν. Ἐν χρονικῇ περιόδῳ κατὰ τὸ ἡμῶν μικρότερον ἡμεῖς οἱ Γάλλοι ὑπέστημεν ἀλληλοδιαδόχους μεταμορφώσεις, γενόμενοι Γαλάται, Ρωμαῖοι· μόλις δὲ ἀπὸ τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος ὠνομάσθημεν Φράγκοι· ἐλαλήταμεν κελτικὰ ἰδιώματα καὶ λατινικὰς διαλέκτους, ἐκ τούτων δὲ πολυειδῶς ἐπηρέασθη ἡ γαλλικὴ γλῶσσα· εἰμῶθα νεολατῖνοι, ὡς οἱ ὑπήκοοι τοῦ βασιλέως Γεωργίου

νεοέλληνες, μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ ἐργάτου τῶν Ἀθηνῶν μένει ἀκόμη ἡ Ἑλληνική.

Ἐκτὸς τῶν Ἑλλήνων καὶ οἱ ἄλλοι τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης λαοὶ ἐνδιαφέρονται εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ Βυζαντίου· οἱ Κροάται, οἱ Σέρβοι, οἱ Βούλγαροι, οἱ Ρωμοῦνοι ἀνευρίσκουσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν προγόνων τῶν καὶ τοὺς τίτλους τῆς κυριότητος τῆς ὑπ' αὐτῶν κατεχομένης χώρας· δυνατὸν μάλιστα εἶπεν ὅτι αἱ ἐπιστημονικαὶ μελέται τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ρώτων καὶ τῶν ἄλλων Σλαύων, μετετόπισαν τὴν ἱστορίαν ταύτην ἐκ τοῦ καθαρῶς ἐπιστημονικοῦ κύκλου καὶ κατέταξαν αὐτὴν μετὰ τῶν ζωῶν ἱστοριῶν. Τὸ φύσημα τῶν ἐθνικῶν παθῶν ἀνεζωογόνησε τὸν κοινορτὸν τοῦτον καὶ ἐπροκάλεσεν ἀληθῆ νεκρανάστασιν. Ἐκεῖ ἔνθα ἐπὶ πολὺ ἐφαινεζόμεθα διάλυσιν καὶ ἀποσύνθεσιν, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Βυζαντίου βλέπουν τὴν ἀνάστασιν νέων ἐθνῶν. Δὲν ὑπάρχει πλέον *Bas-Empire*, ὡς ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Λεῶ, ἀλλὰ γραικολαβικός μεσαιὼν, γόνιμος ὡς ὁ γερμανολαβικός.

Ἐπὶ τέλους αἱ μελέται αὗται ἀπεκάλυψαν μεγάλην σελίδαν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας· τὸ Βυζάντιον ἐγένετο ἐν τῶν σπουδαιότερων ὀργάνων τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὸ ἀναγκαῖον μεταίχμιον τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, τοῦ ἀρχαίου καὶ τοῦ νεωτέρου κόσμου· δι' αὐτοῦ αἱ ἰδέαι καὶ αἱ ἐπιστήμαι τῶν Περσῶν, τῶν Ἀράβων καὶ τῶν Σινῶν ἐπεραιώθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ἐν αὐτῷ αἱ παραδόσεις τῆς κλασσικῆς Ἑλλάδος διετηρήθησαν μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν οἱ Ἴταλοι καὶ οἱ Γάλλοι κατέρωθωσαν ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς βαρβαρότητος. Ἀπὸ τοῦ Ε' μέχρι τοῦ ΙΕ' αἰῶνος οὐδεὶς λαὸς ἐξεπλήρωσεν ἱστορικὴν ἀποστολὴν ὑψηλοτέραν τῶν Γραικορωμαίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Σταυροφοριῶν ἡ βυζαντινὴ μοναρχία δις ἀνέδωκε λάμπιν τινα· ἀπὸ τῆς ἐνάτης μέχρι τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος βασιλεύει ἡ Μακεδονικὴ δυναστεία ἀγαθίσθησα διὰ Βασιλείου τοῦ νομοθέτου, τῶν σοφῶν βασιλέων Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Παύρουγεννήτου, Νικηφόρου Φωκᾶ τοῦ διώκτου τῶν Ἀράβων, Τζιμισκῆ τοῦ νικητοῦ τῶν Ρώτων, Βασιλείου Β' τοῦ ἐξολοθρευτοῦ τῶν Βουλγάρων ἀπὸ τοῦ ΙΑ' μέχρι τοῦ ΙΒ' αἰῶνος ἡγεμονεύει ἡ δυναστεία τῶν Κομνηνῶν, τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι συνεδύαζον εἰς ἀνδρίαν θαυμασθεῖσαν καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων Σταυροφόρων διπλωματικὴν λεπτότητα γνησίαν Ἑλλήνων. Μετὰ τὸ Βασιλεῖον τοῦ Βουλγαροκτόνου καὶ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐπικρατεῖ περίοδος σκοτεινὴ καὶ ἀπόκληρος μεγάλων ὀνομάτων καὶ ἀνδραγαθιμάτων· καὶ ἐν τῇ οἰκτρᾷ ὅμως ταύτῃ περιόδῳ ἀνευρίσκωμεν τὸ Ἀνατολικὸν κράτος πιστῶς ἐκπληροῦν τὴν διπλὴν αὐτοῦ ἀποστολὴν, ἀφ' ἐνὸς μὲν διατηροῦν ἐν τῇ πολυταρχίᾳ Ἀνατολῇ σικάν τινα τῆς παλαιᾶς ρωμαϊκῆς εἰρήνης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξασφαλίζον τὴν διέκτασιν τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ ἡμαῖεν ἄνθρωποι συγκεντρωμένοι ἐν ἑαυτῷ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, ὁ Μιχαὴλ Ψελλός, πολιτικὸς παντοδύναμος καὶ πολυγράφος γόνιμος. Τὸ ὄνομα του πρὸ πολλοῦ φημίεται, τὸν χαρακτῆρα ὅμως καὶ τὰς πράξεις αὐτοῦ ἀκριβῶς ἐμῆθομεν. Οἱ σοφοὶ τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος βλέποντες πολλὰ λαμπραῖα ζόμενα τὰ εἰς τὸν Ψελλόν ἀποδιδόμενα συγγράμματα καὶ συγχρόνως ὅτι ταῦτα ἀφορῶντα εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἀστρονομίαν, τὴν ἱατρικὴν καὶ μουσικὴν, τὴν θεολογίαν καὶ τὴν δαιμονολογίαν, ἀπετέλουν ἀπεραντόν τινα ἐγκυκλοπαιδείαν, δὲν ἠδύναντο νὰ φαντασθῶσιν ὅτι πάντα ἐγράφησαν ὑφ' ἐνὸς καὶ μόνου ἀνθρώπου, ὅθεν παρεδέχθη-

σαν τὴν ὑπαρξίν δύο, τριῶν καὶ μάλιστα τεσσάρων Ψελλῶν πραγματικῶς ὅμως δύο καὶ μόνοι ὑπῆρξαν, ἀλλ' ἡμεῖς θ' ἀπασχοληθῶμεν περὶ Ψελλοῦ τοῦ Βυζαντίου, τοῦ μεγάλου σοφοῦ, τοῦ Φωτίου τῆς ΙΑ' ἑκατονταετηρίδος. Ἡ καταπληκτικὴ φιλοπονία ἀνδρὸς ζήσαντος βίον τοσοῦτον πολυσχολον ἀναπολεῖ τὸν Βολταῖρον, εἰ καὶ ἐπικρατεῖ μεγάλῃ διαφορᾷ μεταξὺ τοῦ βυζαντινοῦ φιλοσόφου τῆς ΙΑ' καὶ τοῦ παρισινοῦ φιλοσόφου τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος, ὡς πολὺ διαφέρουσι τὰ γένη, αἱ ἐποχαὶ καὶ οἱ πολιτισμοί· καὶ ὅμως ἀνακαλύπτονται πολλὰ σημεῖα ὁμοιότητος τῶν δύο τούτων ἀνδρῶν. Ὁ Ψελλὸς ὡς καὶ ὁ Βολταῖρος ἐπετηδεύοντο στίχους, ἐν ᾧ συνεζήτουν περὶ φυσικῆς ἀμφοτέροι ἐλάλησαν περὶ παντὸς ἐπιστητοῦ, ἐσατύρισαν πικρῶς, ἀνέπτυξαν καθολικὴν περιέργειαν καὶ ἐγένοντο τολμηροὶ λογιστὰ καὶ φιλόσοφοι νεωτεριστὰ μέχρι τοῦ παρὰδόξου.

Ὑπουργὸς ἢ μυστικὸς σύμβουλος τεσσάρων αὐτοκρατόρων καὶ τριῶν αὐτοκρατειρῶν, συγγραφεὺς καὶ ῥήτωρ διάσημος ὁ Ψελλὸς συνήψε σχέσεις πρὸς ὅλους τοὺς πολιτικοὺς, καὶ πάντα νοήμονα τοῦ καιροῦ του, ἐγκαταλιπὼν τοσαῦτα συγγράμματα, ὥστε ταῦτα ἀποτελοῦσι σπουδαιότατην πηγὴν πληροφοριῶν περὶ πάσης τῆς πολιτικῆς καὶ

πνευματικῆς κινήσεως τῆς ΙΑ' ἑκατονταετηρίδος. Ἐν τούτοις τοσοῦτος πλοῦτος μνημείων διετέλει μέχρι τοῦδε ἡ γνῶστος.

(Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Rambaud ἐξιστορεῖ διὰ μακρῶν κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Ψελλοῦ ὡς δικηγόρου, βασιλικοῦ γραμματέως, ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, καθηγητοῦ ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ, μοναχοῦ, πρέσβεως καὶ πρωθυπουργοῦ).

ΚΑΠΝΟΙ καὶ **ΣΙΓΑΡΕΤΑ** τοῦ ἐν Πέτρᾳ (Κων) πόλεως) ἐργοστασίου τοῦ κ. **ΛΕΩΝΙΔΑ ΜΠΑΛΑΤΖΗ**, ἐν θήκαις ἐσφραγισμέναις διὰ ταινίας ὀθωμανικοῦ χαρτοσήμου, πωλοῦνται εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. Λῆβεν (ἀπέναντι τῶν βασιλικῶν σταύλων).

De la Manufacture de Tabacs de M^r. LEONIDAS BALTAZZI (Péra Constantinople), tabacs et cigarettes.—Chez M^r. Liewen (en face des écuries royales) [B. 260—γ]

ΜΥΖΙΘΡΑ τῆς Πάρου πρώτης ποιότητος εὐρίσκεται εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον τῶν ἀδελφῶν Ραγκάζη ἀπέναντι τοῦ Φωτογραφείου τοῦ κ. Πέτρου Μωραλίου καὶ πωλεῖται εἰς μετρίαν τιμὴν. [B'. 249—ε.]

ΜΗΝΙΑΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΤΗΣ ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1877

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον εἰς μεταλλικόν	(ἐν τοῖς διαφόροις καταστήμασι δραχ. 4,496,455,39
	(εἰς νομισματοκοπείον Παρισίων » 53,008,05
Ἐξωτερικοὶ λ/μοὶ μεταλλικὸν διαθέσιμον ἐν ὄψει	
Ὁμολογίαι τοῦ Δημοσίου ἐκ τοῦ Δανείου τῶν 26,000,000 φρ.	
Γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς	
Προεξοφλήσεις	
Ἀνοικτοὶ λογαριασμοὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ	
Ἐνυπόθηκα δάνεια	
Διάφορα δάνεια	
Ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς	
Καταστήματα Τραπεζῆς καὶ κτήματα ἐξ ἀναγκαστικῶν ἐκποιήσεων	
Διάφορα	

Δραχμαὶ	Λ.
4549463	44
5267342	03
536155	20
437535	
9119696	83
1672984	30
2012974	77
524766	
372265	
814763	36
29501	15
25337447	77

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Μετοχικὸν Κεφάλαιον καταβεβλημένον	
Ὁμοιοὶ ἀπαιτητέον παρὰ τῶν Μετόχων	(Δρ. 2,273,400)
Ἀποθεματικὸν Κεφάλαιον τακτικόν	
Τραπεζικὰ γραμμάτια εἰς κυκλοφορίαν	
Καταθέσεις ἄνευ τόκου	
Καταθέσεις ἐπὶ τόκῳ ἀποδοτέαι εἰς ὠρισμένην προθεσμίαν	
Ἐξωτερικοὶ λογαριασμοὶ καὶ διάφορα	
Ἐπιταγὰ καὶ συναλλάγματα πρὸς πληρωμὴν	
Κέρδη καὶ ζημίαι ὑπόλοιπον	

Δραχμαὶ	Λ.
5669446	21
1661538	48
6655811	95
2118530	58
7001553	82
327916	08
1732650	65
170000	
25337447	77

Κ. Α. Β. ΜΕΡΛΙΝ

Ἐπιθεωρητὴς καὶ Γενικὸς Διευθυντὴς.

[B' 201—δ]